

cessoris, nisi sufficiens satisfactio fiat, l. *Senatus Consulto*. ff. de *Offic. præsid.*

31. XI. *Fit quandoque sequestratio fructuum rei petite, ob contumaciam.* — XI. Fit quandoque sequestratio fructuum rei petite ob contumaciam rei; idque ob varias circumstantias, talem sequestrationem fieri postulant; ut c. *Olim ex litteris*. 25. de *Rescript.* et c. *Ex litteris*. 2. de *Dolo et contum.* estque uberius dictum supra tit. XIV. de *dolo et contumacia*. n. 132 et 133. Hos undecim casus, in quibus æquitate sic suadente habet locum sequestratio, adducit Glossa in c. *Dilectus*. §. *Sequestrari*. h. t. una cum auctoribus hactenus allegatis, qui nonnullos alios casus superaddunt: unde.

32. XII. *Fit sequestratio beneficii, et fructuum ejus, quando contra ejus possessorem apud Sedem apostolicam fuit promulgata una sententia diffinitiva.* — XII. Debet per ordinarium loci fieri sequestratio beneficii ecclesiastici, et fructuum beneficialium, postea reddendarum obtinenti finalem in causa victoriam, quando contra possessorem beneficii apud Sedem apostolicam dumtaxat in petitorio vel possessorio promulgata fuit una diffinitiva sententia super ipso beneficio (dum tamen triennio pacifice antea ab eo possessum non fuerit) quamvis ab hac sententia appelletur. Patet hoc ex Cl. un. h. t. ubi aperte sic habetur decisum.

33. XIII. *Fit sequestratio ob timorem scandali.* — XIII. Fit sequestratio ob timorem scandali, vel metum ne partes litigantes veniant ad arma, arg. cap. 1, et II, de *Purgat. vulgar.* et l. *Æquissimum*. § 1, ff. de *Usufruct.* Nam quia iudicis est, obviari malis et scandalis; nec parti debet ad arma et rixas procedere illos, quod jurisdictione sua componere potest: hinc stantibus talibus periculis potest ex officio suo nobili rem controversam sequestrare apud tertium, atque a partibus probationes exigere, et juxta harum merita pronuntiare. Abbas in cit. c. *Dilectus*. n. 12, h. t. Pirhing eod. n. 12 et alii.

34. XIV. *Et non perdatur occasio vendendi rem litigiosam, quæ servari nequit.* — XIV. Sequestratio fieri potest, ne alioquin perdatur occasio vendendi rem litigiosam, quæ servando servari nequit: sicque peritura sit, nisi vendatur, l. *Si Oleum*. ff. de *Dolo malo*. Hostiensis in Summa. h. t. n. 4, post Goffredum.

§ II.

DE REQUISITIS AD SEQUESTRATIONEM, ET NONNULLIS ALIIS HANC CONCERNENTIBUS.

35. *Ut iudex mutuo proprio, seu ex officio nobili, procedat ad finiendam sequestrationem, requiritur causa publica.* — Quæritur I. Quæ requirantur ut iudex possit procedere ad faciendam sequestrationem? Resp. I. Ut iudex motu proprio, seu ex officio nobili, procedat ad faciendam sequestrationem, requiritur aliqua gravis et publica causa, redundans in bonum commune reipublicæ, conformiter dictis supra n. 33.

36. *Et quæ requirantur, ut ad eam iudex procedat ex officio mercenario?* — Resp. II. Ut iudex ex officio mercenario, sed ad petitionem partis, procedat ad sequestrationem faciendam, potissimum requiruntur quatuor; ut notat card. Tuschus in litt. S. concl. 203, n. 2, citans Guidon. Pap. decis. 246. et Decium consil. 366, n. 13, et Rebuffum de *Sequestrat.* 1, Glossa 2, n. 3, idemque tradit Pirhing h. t. n. 15, post Mynsinger, cent. 2, observat. 11 et Vultejum lib. II, *Jurisprud. Rom.* cap. xxx, § 6. Quia enim sequestratio, regulariter est prohibita, l. un. C. de *Prohibita. sequestrat.* ac permessa solum in casibus specialibus a jure expressis: ideo, qui vult apponere vel obtinere sequestrationem debet probare se esse in casu exceptuato, et permissio a jure. Card. Tuschus loc. cit. concl. 202, n. 2, citans alios. Ad hoc autem probandum plura requiruntur, et præsertim quatuor mox enumeranda.

37. *Et quæ requiratur, ut ad eam iudex procedat ex officio mercenario? Debet ad ipsam citari pars adversa, in cujus præjudicium petitur sequestratio.* — Primo quidem, ut iudici saltem summarie constet de jure petentis sequestrationem. Secundo, ut citetur debitor, seu pars adversa, in cujus præjudicium postulator sequestratio: alioquin ea non valet. Jason l. *Si fidejussor*. § *Si satisdatum*. n. 10, ff. *Qui satisfac. cogant.* id limitans, nisi periculum sit de fuga debitoris, secundum Innocentium in c. *Significavit. de Testib.* Ubi autem non est timor fugæ debitoris, non valet sequestratio, nisi pars citetur, ut videre possit eam fieri: siquidem sequestratio est species cujusdam executionis; et quia pars cæteroquin lædi posset, ideo debet citari, ut l. *Nam ita Divus*. ff. de *Adoption.* et l. *De unoquoque*. ff. de *Re judicat.*

38. *Et quæ requirantur, ut ad eam iudex procedat ex officio mercenario? Debet ad ipsam citari pars adversa, in cujus præjudicium petitur sequestratio.* — Tertio ad faciendam sequestrationem officio mercenario iudicis requiritur, ut eam postulans juret de calumnia: hoc est, ut juratus affirmet se non calumniæ, aut æmulationis gratia, sed pro suo jure conservando ipsam petere. Quarto, ut adsit aliqua suspicio contra debitorem, puta, quod alioquin dilapidatis v. g. bonis non esset satisfactio præstiturus: nam cessante tali suspicione contra debitorem, vel præstita idonea cautione, non esse sequestrationem faciendam, illico magis declarabitur. Unde

39. *Remedium juris evitandi sequestrationem regulariter est cautio sufficiens de restituenda re litigiosa.* — Quæritur II. Utrum suppetat aliquod remedium juris evitandi sequestrationem in casibus supra specificatis? Resp. affirmative. Nam tale remedium regulariter est sufficiens cautio, seu satisfactio de restituenda re litigiosa, vel fructibus ipsius, in casu quo pars adversa finalem obtinuerit victoriam. Patet hoc ex l. *Senatus-Consulto*. ff. *Qui satisfac. cogantur*; Abbas in c. *Dilectus*. n. 19, h. t.; Felinus in c. *Examinata* n. 10, de *Judiciis*; Sannig h. t. cap. IV. n. 1, et alii.

40. *Imo per hanc etiam tollitur sequestratio facta.* — Atque hoc extenditur adeo, ut sequestratio jam facta denuo revocetur, seu tollatur per ejusmodi sufficientem cautionem, ut puta, fidejussionem: dummodo datus fuerit fidejussor idoneus. Patet hoc ex l. *Si fidejussor*. § fin. ff. *Qui satisfac. cogant.* et notat Bartolus ibid. in Summario Oldradus consil. 24, in princ. Card. Tuschus litt. S. conclus. 212, n. 1, citans alios.

41. *Fallit hoc in nonnullis casibus.* — Additur notanter in data conclusione, « tæc remedium regulariter est. » Fallit enim in nonnullis casibus, utpote in quibus vel ejusmodi cautio, et satisfactio non habet locum, vel per eam non sufficienter providetur incommodis. Sic fit in Clem. un. h. t. ubi, ne vitiosus possessor (id est, ille, qui in Romana curia jam reportavit unam sententiam diffinitivam sibi contrariam, sicque præsumptive censetur possessor vitiosus) possessioni beneficii ecclesiastici ulterius incumbat, præbeaturque materia illicitæ occupationis, locum non habet satisfactio; sed per ordinarium loci interrim sequestrandum est beneficium in aliam

idoneam personam, quæ plenam de ipso curata gerat, ejusque jura exerceat. Textus, et Glossa ibid. §. *Beneficium*. Abbas loc. cit. n. 24; Felinus, ubi supra, subjungens quasdam alias hujusmodi fallentias, ac præsertim illam, quando fit sequestratio ob timorem scandali: nam timor ille per satisfactionem non tollitur.

42. *In sequestratione necessaria non transit possessio rei sequestrate in sequestrum?* — Quæritur III. Utrum possessio rei sequestrate transeat in sequestrum? Resp. I. Loquendo de sequestratione necessaria, seu auctoritate iudicis facta, conveniunt doctores per eam non transferri possessionem in sequestrum. Ratio est, quia hæc fit solummodo custodia causa: ut c. *Dilectus*. h. t. et l. *Possideri autem*. § fin. et l. *Interesse puto*. ff. de *Acquirend. possess.* cum concordantiis. Felinus in c. *Examinata*. n. 10, et Abbas ibid. n. 14, de *Judiciis*: quanquam Barbosa in cit. c. *Examinata*. n. 10, allegans plures alios, recte istud limitet, nisi expresse per iudicem actum fuerit, et transeat possessioni sequestrum. Hoc ipsum, atque sub eadem limitatione, tradit Bartolus in cit. l. *Interesse*. § *Item quero*. ff. de *Acquirend. possess.* dictam limitationem probans ex cap. 1, de *Sequestrat. possess.* ubi apparet aliam fuisse voluntatem iudicis, seu Papæ sequestrationis.

43. *Idemque dicendum esse in sequestratione voluntaria, probabilis est.* — Resp. II. Probabilis est, quod etiam in sequestratione voluntaria non transeat possessio in sequestrum quoties non de possessione ipsa, sed solum de proprietate contenditur: nisi aliud fuerit expressum. Ita Felinus in cit. c. *Examinata*, n. 10. de *Judiciis*, allegans pro se Franciscum Aretinum, ibid. Idemque tenet Zoësius h. t. r. 3, et tit. *Depositum*. ff. n. 33; Pirhing h. t. n. 2, contra Glossam in cap. 1, §. *Sequestrari* et Abbatem ibid. n. 19, h. t.; Bartolum in c. *Interesse*. ff. de *Acquirend. possessione*; Alexandrum, consil. 94, n. 5, vol. 5; Gailum, lib. I, *Pract.* observat. 148, n. 8, et Barbosam in cit. c. *Examinata*, n. 10. de *Judic.* ubi ait doctores communiter distinguere inter sequestrationem voluntariam, seu de consensu partium factam, in qua inquirunt possessionem transire in sequestrum, juxta l. *Licet*. § *Rei depositæ*. ff. *Depositum*: et inter necessariam, quæ fit jubente iudice, et in qua negant possessionem transire in sequestrum, nisi id expresse actum fuerit l. *Interesse*. ff. de *Ac-*

quirend. possess. Verum licet hæc sententia, seu distinctio, videatur communior inter doctores: quia tamen non ex multitudine auctorum judicandum est, l. I, § *Sed neque. C. de Veteri jure enucleand.* sed potius ex soliditate fundamentorum, ac jurium allegatorum: hinc.

44. *Istud probatur multipliciter.* — Probatur conclusio. Quia sequestratio rei de partium consensu potest fieri et causa custodiae, et animo amittendi possessionem, l. *Interesse puto. ff. de Acquirend. possess.*; ergo in dubio, ac nisi aliud expressum fuerit, censetur facta solummodo custodiae causa. Probatur consequentia, tum quia non est verisimile, quod quis velit amittere commodum possessionis, nisi id exprimat, cit. l. *Interesse puto.* ubi tum demum possessio rei sequestratae amitti censetur, quando « apud sequestrum res deponitur dimittendae possessionis causa, et hoc aperte fuerit approbatum » tum quia praesumitur quis facile res suas jactare, et indebitas effundere, l. *Cum de indebito. vers. Qui enim solvit. ff. de Probat.* Glossa in c. *Quia verisimile. §. Concesserit. de Præsumption.* Mascardus, concl. 553, n. 1 et 2, de *Probation.* ergo nec abjicere possessionem, ejusque commoda, nisi exprimat; tum tandem, quia nisi aliud exprimat, procedit textus in l. *Proprie. ff. Depositi.* ibi: « Proprie in sequestro est depositum, quod a pluribus in solidum certa conditione custodiendum, reddendumque traditur. » Ubi sermonem esse de sequestratione voluntaria, convincunt verba illa, « quod a pluribus custodiendum traditur: » simulque in his ipsis bene ponderandum est ly, « custodiendum; » nam hinc sequitur potius censerem rem ejusmodi esse traditam causa solius custodiae, et non animo transferendi possessionem. Idipsum desumitur ex c. *Examinata. 15 de Judiciis,* juncta Glossa §. *Possidebas,* ubi quis legitur possedisse Ecclesiam, haud obstante, quod eam alius tanquam sequestratam accepisset.

45. *Istud probatur multipliciter.* — Confirmatur et probatur conclusio a simili: quia pignus conventionale, quamvis detur in favorem creditoris ac pro ejus securitate, non transfert veram possessionem a debitore in creditorem, l. *Qui pignoris. ff. de Acquirend. possess.* ergo multo miras eam transfert sequestratio voluntaria, seu conventionalis, nisi aliud exprimat. Hic enim deponitur res apud tertium, qui est nudus minister ad

commodum alterius, absque ullo respectu ad proprium favorem; qualis tamen in pignore attenditur.

46. *Sed limitatur, quando apud sequestrum deposita est possessio rei.* — Dices: In l. *Licet. ff. Depositi,* sic habetur expressum: « Rei depositae proprietate apud deponentem manet, sed et possessio: nisi apud sequestrum deposita est; nam tunc demum sequestrer possidet; » ergo revera in sequestratione voluntaria transfertur possessio. Ad hoc principale fundamentum contrariae sententiae respondetur, neg. consequentiam, sub datis in conclusione limitationibus: nam lex allegata procedit in casu, quo « apud sequestrum deposita est possessio, » prout sonant verba ejusdem. Hunc autem casum data conclusio nostra expresse excipit: quia ultro in ea conceditur, quod propter incertitudinem possessionis: quolibet se possidere contendente, si fiat voluntaria ejus sequestratio in tertium, neque aliud exprimat, censeatur (jure sic interpretante), de communi partium consensu translata possessio rei in sequestrum, et is usque ad terminationem litis possidere permittatur; ita tamen, ut postea rem illam victori in causa reddere teneatur.

47. *Et quoties in sequestratione voluntaria expressum fuit, ut transeat possessio in sequestrum.* — Atque hoc ipsum procedit, utroque fatetur conclusio, quoties in sequestratione voluntaria expressum fuit, ut transeat possessio in sequestrum; sicque neutro litigantium exinde aliquod commodum, ut puta jus usucapiendi, seu praescribendi, vel hujusmodi obveniat. Quia enim quilibet potest renuntiare juri suo, etiam certo, c. *Si diligenti. 12 de Foro compet.* quanto magis poterunt ambae partes mutuo consensu renuntiare jure incerto possessionis, commodorum ejus, si quod in re controversa haberent? Hinc tamen sequitur, quod semper per sequestrationem voluntariam transferatur possessio in sequestrum, etiam ubi constat de possessione et ad quem hæc pertineat; et solum contrahitur super proprietate rei, simulque illud expressum non fuit: in quo casu loquitur data conclusio, quæ sic explicata forsitan nec a doctoribus in contrarium allegatis negatur, cum solum videantur loqui in casu cit. l. *Licet. ff. Depositi.* utpote quam pro se solent allegare. (ADNOTATIO XLVII.)

ITULUS XVIII.

De Confessis.

1. *Ratio continuationis rubricarum.* — Postquam pluribus præcedentibus titulis actum est de iis, quæ pertinent ad formam, et modum ordinandi judicii: pergit compilator agere de modis, quibus causa instruitur; et sic tractat nunc de meritis causæ, seu de probationibus in genere, et specie. Præmittitur autem præsens titulus *de Confessis*: siquidem per propriam adversæ partis confessionem relevatur litigans ab onere probandi, prout amplius patebit ex dicendis. Hinc sit

DE NATURA, ET DIVISIONE CONFSSIONIS, EJUSQUE REQUISITIS.

2. *Hinc non est sermo de confessione generalissime sumpta.* — Quæritur I. Quid, et quotuplex sit confessio? Ubi prænotandum, quod impræsentiarum sermo non sit de confessione generalissime sumpta, et prout sub se complectitur suam confessionem laudis, qua fatemur divinas perfectiones, Deumque laudamus, quam confessionem priorum peccatorum; in quo sensu divus Augustinus, serm. 8. *de Verbis Domini* loquitur dicens: « Confitemur ergo sive laudantes Deum, sive accusantes nosmetipsos. Pia est utraque confessio, sive cum te reprehendis, qui non es sine peccato; sive cum illum laudas, qui non potest habere peccatum. » Igitur in proposito dumtaxat sermo est de confessione, prout hæc deservit pro decisione causarum in judiciis agitarum. Quo prænotato,

3. *Confessio, quantum ad propositum, quid?* — Resp. I. Confessio, quantum ad propositum, est ejus, quod ab adversario intenditur, in judicio, vel extra illud facta asseveratio. Ita in re communis. Ubi ly « asseveratio » est genus, et reliqua habent rationem differentiae. Additur vero « in judicio vel extra illud: » quia duplex est hujusmodi confessio, una judicialis, et altera extrajudicialis: quod ut melius intelligatur.

4. *Confessio judicialis, quæ?* — Resp. II. Confessio judicialis dicitur ea, quæ fit in judicio: sive, est certa et clara asseveratio ejus, quod ab adversario intenditur, facta in jure coram legitimo iudice. Ita Antonius Nebrissensis in *Vocabulario juris*, §. *Confessio.* Dicitur

in jure: hoc est, in loco, ubi jus redditur; seu, in judicio coram competenti iudice pro tribunali sedente: sive dein lis fuerit contestata, sive non, juxta dicta superius tit. I. § 1, n. 24.

5. *Potest in jure tripliciter fieri.* — Atque talis confessio in jure, potest fieri tripliciter; prout notat Glossa in c. *Nullus dubitat. §. Confitetur,* et Abbas ibid. n. 2. *de Præsumpt.* Primo, ore: ut dum qui ore tenus, seu verbis, confitetur intentionem adversarii: quo etiam spectat confessio in scriptis facta, can. *Si quandoque. 16. q. 1. Secundo,* rei evidentia, quæ tergiversatione aliqua celari non potest, cap. ult. *de Cohabitat. cleric.* et can. *Priusquam. dist. 28. Tertio,* interpretative: ut si quis legitime citatus contumaciter se absentet, cit. c. *Nullus dubitat. de Præsumpt.* et can. *Dernimus. 3. q. 9. Aut,* si reus petitus juramentum præstare recuset, cap. ult. § fin. *de Jurament. calum.* et hujusmodi.

6. *Facta coram iudice non legitimo, an teneat?* — Dicitur ulterius in data confessionis judicialis definitione, « coram legitimo iudice. » Nam, ut in c. *At si clerici. 4. de Judiciis,* loquitur Pontifex: « Sicut sententia non suo iudice lata non tenet, ita nec facta confessio coram ipso: » ac proinde ipsa non erit judicialis. Quanquam extrajudicialis confessio censerem potest, et habeat nonnullos effectus, supra tit. I. *De judiciis,* § 4. n. 89. jam explicatos.

7. *Utrum debeat fieri coram iudice pro tribunali sedente?* — Et additur « pro tribunali sedente, » etc. Quia non censetur confessio facta in jure, sive iudicio, quando fit in presentia iudicis quomodocumque: sed oportet, quod is sedeat pro tribunali, arg. l. *Jus pluribus. ff. de Justit. et jur.* et can. *Deus omnipotens. §. Quando autem. 2. q. 1.* juncta Glossa §. *Judicis;* ac notat Abbas in cit. c. *At si clerici. n. 6. de Judic.* Qui tamen, una cum aliis proxime allegatis doctoribus, notanter subjungit istud intelligendum esse « in causis requirentibus plenam discussionem, » sive plenam probationem: nam quando non requiritur plena causæ cognitio, sed sufficit semiplena ejus discussio, ac probatio; tunc etiam dicitur confessio fieri in jure, quando ea fit coram iudice, licet is pro tribunali non sedeat, sed stet, aut deambulet in loco iudicii, juxta textum notabilem in l. *Vult. ff. de Interrogator. actionib.* juncta Glossa §. *In itinere Summario,* et Bartolo ibid. et Abbas cit. n. 6. Concordat Glossa in l. un. c. h. t. et Gonzaler